

IFJÚ ÉVEK

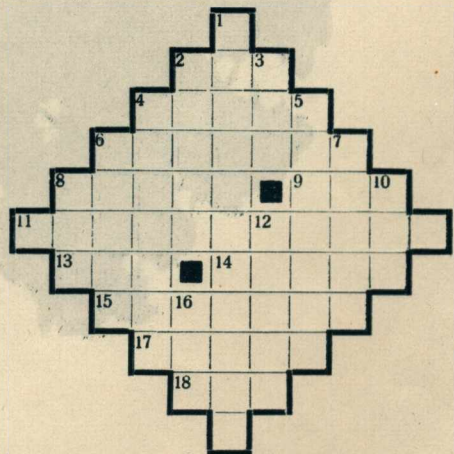
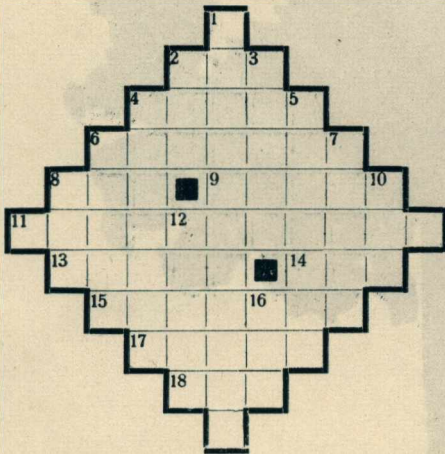
KETTŐT EGY CSAPÁSRA!

vagy:

(Kétszer kettő = négy.)

(Beküldte: Hursán Pál VIII. o. rg. t. Békéscsaba.)

(15 pont)

1. Ez tette lehetővé a magyarok fennmaradását. 1. Az ural-altajiak, mongolok, török-tatárok és a magyarok is. 2. Tagadószó. 2. Lyuk — tájszólással. 2. Bibliai név. 2. Nem néked, sem néki. 3. M. e. 1. 3. Férőhely a legelőkön. 4. Latin praep. 4. Csatorna — latinul. 4. Nem biztos. 4. Női név. 5. Vallásalapító. 5. Veszprém vmi kisközség vagy zugueca. 6. Körülvesz, megjelöl. 6. Könnyű vérű író és művész (franc.). 6. Szigeteléshez használják. 6. Attila volt a királyuk. 7. Ont. 7. Árnyalat. 8. Szálloda. 8. A fejet fedi. 8. Hol — tájszólás-

sal. 8. Úszóhártvas rágcásáló-állat. 9. Hím állat. 9. Az egyik próféta. 10. Tésztára szórják. 10. Rend. 11. Énekesmadárka. 11. =5. Vallásalapító hívei. 12. Csizma fajta. 12. Detto — keverve. 13. Napszak. 13. Női név. 14. Micsodák? 14. Bánk bán szereplő. 15. Figyelmes bánásmód. 15. Kisázsiai régi ión kikötőváros. 16. A szem igéje. 16. Latin háziisten. 17. Fehéredik. 17. 1848-ig Magyarország első központi főtisztviselője. 18. Monte-Carlóban nagy. 18. Szesz-ital.

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1937. MÁJUS.

XV. ÉVFOLYAM 9. SZÁM.

Az Imatránál

*Imatránál fenyő suhog
Az északi csillag ragyog,
Fohászkodva, álmodón;
Mintha Isten szeme vón;
Az éjt fénnyel
Úzi széjjel
S int: e honért éljetek,
Érte verjen szívetek!*

*Buzog a víz, forr szilajul,
Minden cseppje sürg-forog,
Zuhogva hab habra tolul
Heggyé válnak a habok.
Tombol az ár*

*Harsogva jár,
Mintha szólna: Emberek,
Szabadságért küzdjetek!*

*Mit aluszol finn nép? Kelj föl,
Nyisd ki végre szemedet!
A ragyogó, tárt egekből
Az Úr szólít tégedet.
Ím nála már
Korona vár,
Mert van benned őserény...
Küzdj, amíg nem győz a fény.*

Rahkonen Sándor finn költő verse.
Bán Aladár fordítása.

Az Imatra vízesés Finnországban.

Gondolsz-e mindennap az édesanyádra?

Pár esztendővel ezelőtt a gödöllői jamboreen az egyik cserkészcsapat sáтора előtt égőpiros muskátlik köszöntöttek e kérdéssel: Gondolsz-e mindennap az édesanyádra? Azok a muskátlikból kirakott gyönyörű betűk megállásra kényszerítettek a tábor előtt és könnyes szemeim előtt kibontakozott a legkedvesebb hajlék, az édes otthon, benne az édesanyámmal. És álltam, néztem csendesen magam elé és a nagy távolságból jött felém az édesanyám, úgy éreztem, hogy mellettem áll és megcsókolhatom, szívemhez szoríthatom gondoskodó, áldott kezét az édesanyámnak. De sajátos, — nemcsak én voltam így, sokan álltak körülöttem sápadtan, könnyesen, tiszta, boldog mosolygással az arcukon, csak egyet néztek, az integető piros muskátlikat. A muskátlikon kívül bizonyára nem sokat láttak, talán semmi mást, de ez mégis elég volt ahhoz, hogy meglássák mosolygásában azt a kicsi hajlékot, ahol régen nem jártak, s benne a szerető szívű édesanyát, kivel régebben, vagy ki tudja mikor beszélgettek utóljára.

Gondolj mindennap az édesanyádra! Az egyik amerikai városban, amikor eljön az este, kísérteni kezd a sötétség, a zúgó, zajló városnak megnövekedett forgalmában a halál vigyorog az emberek felé, s lábaiknak nyomába szegődik a bűn ördöge, mindenünnen jólátható helyre egy könnyező aggódó édesanyának képét vetítik le, hogy féltő, aggodalmas tekintete mindenkinek mélyen a szívébe vesse és el ne feledtesse a hálás gyermeki szívnek kötelező örök

parancsát: Gondolj mindennap az édesanyádra!

Bizony, kedves diáktestvérem, gondolj az édesanyádra! Ne ismerje anyád miattad a könnyet, ború, szomorúság magatartásodért be ne felhőzze soha a homlokát, de legyen mindig boldog és örvendező a te közelségedben. Ne hallja soha a tagadás szavát ajkadról, de az engedelmes „igen” boldogítsa anyai szívét szüntelen. Amíg csak szíved dobog, legyen öröme minden pillanat, amikor is az édesanyádra gondolhatsz, amíg megadja az Isten, csókokkal áraszd azt a drága kezet, mellyel az Isten áld, véd, oltalmaz, boldogít tégedet, s ha távol szakadtál a szülői háztól, ne legyen fáradtság a levél, az a néhány sor, ha tudnád, hogy várja, hogy csókolja kezed írását, bizony meg nem várokoztnád soha. S ha már oda nem borulhatsz édesanyád símogató kezére, menj ki a temető csendjébe és ápdold azt a sírt, ahol elpihent az édesanyád, ne verje fel azt a gaz, ne borítsa a tövis, mert békén akar pihenni, boldogan a megfáradt test, tövisből kijutott néki úgyis elég az életben. Gondolj az édesanyádra, ki mindig reád gondol, míg csak él, néked él, éretted él és ha meghal is viszi magával a te képedet, gyermekének képét, hogy a síron át is vezessen, a göröngyökön keresztül is beszéljen hozzád és irányíthasson a boldog élet útjai felé.

Vajjon gondoltál-e már igazán arra, ki is volt és ki is néked az édesanyád? Megmondom, ha még nem tudnád, óh de boldog lennék, ha te is igazat adnál nekem. Hiszen azért mondom el, hogy

te is elmondhasd ugyanazt, amit én is megtapasztaltam, átéltem, — igen, ilyen az én édesanyám. Mert ugyan mit is mondhatnál el az édesanyádról mást, — csak azt, hogy szüntelenül imádkozott és imádkozik érted. Holmokat még meg sem csókolhatta, legszebb álmaiban látott csak téged, máris tuskodott az Istennel érted. Mikor az első sírás elhangzott ajkadon, szívéhez szorított, szívének dobbanása, mint hangos könyörgés ostromolta érted az eget. Még alig tudtál valamit mondani, máris megtanított e szóra: Isten, kezedet kulcsolta össze, tekintetedet az égre emelte. S milyen boldog mindig, valahányszor együtt lehet veled az Úr hajlékában és ha látnád csöndes óráiban, amikor te már régen az álmok országában jársz, miként könyörög érted imáiban az Istenhez, bizonyára el nem eresztenéd édesanyád kezét és meg nem bántanád a szívét.

De nemcsak imádkozik, hanem szüntelenül fárad is érted. Kora reggeltől késő estig az egész életen át dolgozik érted, s ha kell, éjszakákon keresztül ott virraszt ágyad mellett és nem fárad el soha. Nem teher néki a munka, mit érted végez, csak ez élteti, boldogtalan lenne, ha gondoskodásával nem boldogíthatna. Nézd csak, hogy vigyáz rád, figyel, mire van szükséged, még el sem mondod, máris teljesíti el nem mondott kéréseidet.

Pedig mennyi aggodalmat kell megismernie, mennyi próbát kell kiállania, hány éjszakát átvirrasztania, hányszor kell csapásokon, szakadékokon veled együtt áthaladnia és még sem inog meg, el nem vérzik, össze nem roskad, sőt

mindent le tud győzni teéretted, nagy megpróbáltatásokon, felhőkön át tud tekinteni, jövendőnek titkát meg akarja látni, mert munkád, életed, engedelmességed, szereteted, erőt ad neki, te vagy az édes biztatása, egész magatartásod reménykedővé teszi szívét és ez a reménység ígérettel biztatja: Ne félj, mert hű az Isten.

Igen, ilyen a te édesanyád! Adj hálát az Istennek, hogy ilyen édesanyát adott neked és légy boldog, nagyon-nagyon boldog, valahányszor ajkadra veheted nevét, valahányszor gondolhatsz az édesanyádra.

Ruzicska László

AMIKOR AZ ANGOL KORONÁT EL AKARTÁK LOPNI.

1671-ben egy Cromwell-párti ezredes, Blood Thomas barátságot kötött a koronázási jelvények őrével. Egyszer aztán megkérte, hogy mutassa meg neki a koronát mégegyszer. Alig léptek azonban be a terembe, leszúrta az őrt s a hirtelen ott termett társa segítségével kirabolták az ékszereket rejtő szekrényt. Csak a jogart nem tudtak elvinni, mert ketté törött. Már éppen a lovaikra ugrottak, mikor az őrség elfogta őket. A király, II. Károly magához rendelte a rablókat. Bloodot elébevitték s a király kívánságára egyedül hagyták vele. Milyen beszélgetés folyt le köztük, nem tudni, de semmi baja sem történt a vakmerő ezredesnek.

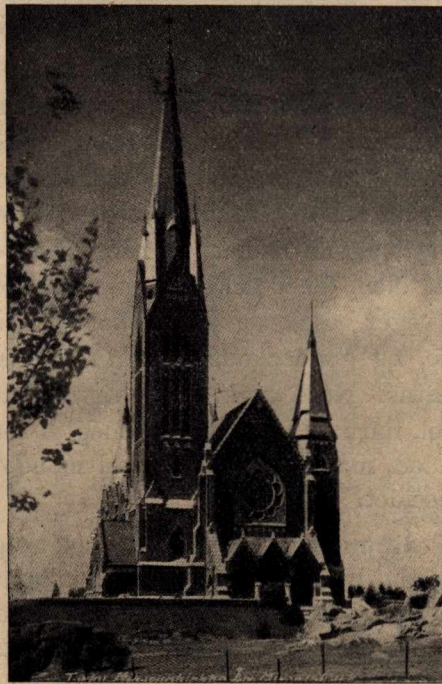
Finnek — észtek

Kedves fiúk és leányok!

Hadd kezdjem levelem egy finn népmesével. Orko finn-karjala királya álmot látott. Álmában a finn-ugor törzsek összegyülekeztek az ősi szent fához, hogy fajuk sorsáról tanácskozzanak. Egymásután lép ki a körből a magyar, a finn, az észet, a lapp, cseremis, osztják, votják és vogul, dicsérve azt földet, ahol sátrát vagy kunyhóját felütötte. Mindegyik hívja a másikat: jöjjetek, legyünk együtt az én földemen, alkosunk az én földemen egy közös nemzetet. De hiába minden hivatás, mindegyik ragaszkodik a maga kis földjéhez. Végül is az ősi fa lombjai közül megszólal a finn-ugor faj lelke: tanácsokat meghallgattam, hadd halljátok most az én ítéletem. A finn-ugor törzsek egy nemzetté soha nem válnak, aki azonban megőrzi a finn-ugor faj erős lelkét, megmarad a világ viharában, amely nemzet azonban elhagyja ezt a szilárd alapot, elsüllyed a népek tengerében. — Eddig a mese testvéreim. — Ennek a mesének igazsága, hogy van közöttünk finn-ugor népek között valami szoros összetartó kapocs, és ez a faji lélek. Rokonok vagyunk. Erre a rokonságra ti magatok is tudnátok sok-sok nyelvi bizonyítékot felhozni, hiszen a VII. és VIII. osztályban egész bizonyosan nem hiába tanultatok valamit az összehasonlító nyelvészetből! De hiába, minden nyelvi rokonság mellett örök összekötő kapocs a faji lélek. Az az ábrándos, csodaszarvast hajszoló, soha nem csüggedő, mindenét odaáldozó lélek. A finnek

magukat boróka-fenyő népnek nevezik, de ugyanezt elmondhatjuk az összes finn-ugor népekről. A borókafenyő természetete ugyanis, hogy akárhányszor gázol is rajta keresztül a kocsinak mázsás kereke, újból kihajt és szívós ágaival, tüskés apró leveleivel újból csak magasba tör. Finnt, észtet, magyart, megtaposta az élet, a történelem adatai beszélnek erről, mégis a faji lélek erős gyökerei mélyen lenyúlnak az ősi földbe, szívós ágai újból csak reménykedve nyújtják magukat az ég felé.

Ebbe a faji lélekbe oltotta bele Isten Lelke a keresztyénséget és később a reformáció alkalmával a megtisztított

A turkui Mihály-templom.

evangélium lelkét. Amelyik nemzet ezt az evangélium által megújított faji lelket megőrizte az csak még jobban megerősödött és jobban virágzott. Így érthető a finn és észti nemzet újraébredése és megerősödése is.

Ennek a megújított faji léleknek a bizonyágtevői jönnek el hozzánk látogatóba ez év május 24-én, a finn-ugor lelkészgyűlésre. Nem egy konferencián vettetek már ti is részt és tudjátok, hogy minden ilyen gyűlés arra való, hogy egymás hite által épüljünk. Örülhetünk annak, hogy északi rokonaink nem sajnálnak fáradságot és költséget és eljönnek hozzánk. Nagyjelentőségű ez a gyűlés azért is, mert most nem gazdasági vagy kulturális kapcsolatok ki-

A tamperei székesegyház.

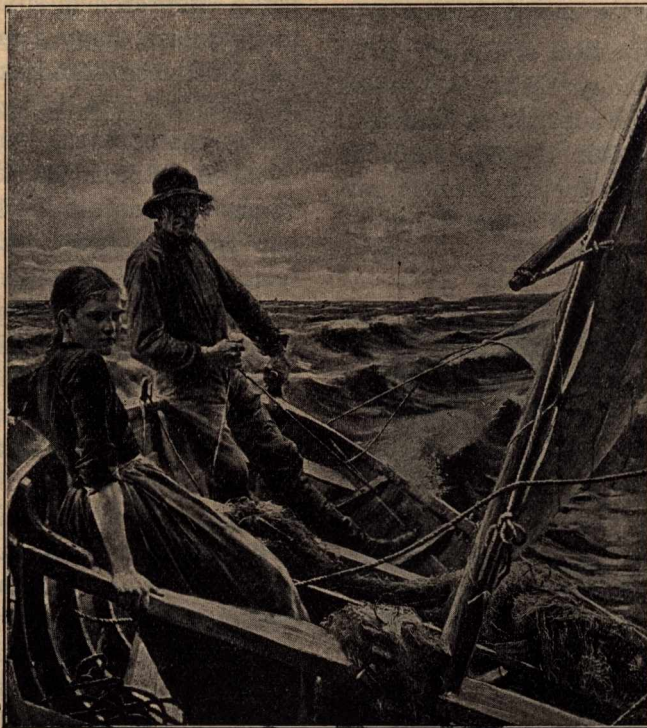
mélyítéséről vagy felújításáról van szó, hanem egy lelki közösségnek a megteremtéséről a megújított faji lélek bizonyágtevéséről. Közületek bizonyosan még sokan emlékeznek a gödöllői cserkész tábor finn kapujára. Három fehér nyírfából faragott szarvast ábrázolt. A csodaszarvasok. A három nemzet lelke egyesült vágyának és reményének csodaszarvasai ezek, amelyek ugrásra készen a jövő felé igyekeznek rohanni. Ez a konferencia új csodaszarvasok megindulása, hogy a megújított faji lélek által megtelítődjék mind a három nemzet és egy lelki egységben szolgálják Istent és hazát.

De hadd mondjak el egy pár jellemző vonást rokonainkról. Mindjárt az első nap csodálkozva tapasztaltam, hogy milyen egyenes és becsületes lelkűek. Helsinkiben a fővárosban pénzt kellett váltanom a nemzeti bankban, tévedésből azonban tízszer kevesebbet adtak mint kellett volna. Én aki nem ismertem az ő pénzüik értékét, csak két nap múlva jöttem rá a tévedésre. Visszamentem a bankba és annál a fülkénél, ahol a pénzt nekem kifizették elpanaszoltam bajomat. Szó nélkül kifizették a hiányzó összeget, anélkül, hogy valami szorosabb igazolásra, konzulátusi közbenjárásra, szükség lett volna. Becsületesek és igazságszeretők, de ezt feltételezik másoknál is. Vidéki országutakon pedig igen sokszor lát az ember üres tejes kannákat, melyek látszólag senkié. Az országúthoz közel fekvő (néha 3—4 km-re is) házak tejeskannáikat reggelenként megtöltve egyszerűen kiteszik az út szélére, hogy az arra menő reggeli tejesautó felvegye és a központba vigye. Délben az autó visszahozza az üres kannákat és a

megbeszélte helyen leteszi. Senkinek még csak eszébe se jut, hogy a kannákhoz hozzányúljon, vagy megdézsmálja tartalmukat.

A másik ami feltűnt nekem a fővárosban, a nagy forgalom mellett az emberek türelme és fegyelmezettsége. A csendrelelet értelmében seholsem szabad dudálni, sem a villamosoknak csöngetni, mégis aránylag elég nagy sebes-

Társadalmi korlátokat Finnországban nem talál az ember. Jellemző eset erre, hogy a jelenlegi köztársasági elnök egy egyszerű gazdának a fia. A képviselők között pedig igen sok gazdaember, sőt egyszerű munkás is van. A vezető férfiakkal való érintkezés a lehető legegyszerűbb. Magam is tapasztaltam, mikor a volt kultuszminiszterrel, aki akkoriban a képviselőház elnöke

Finn halászok.

séggel hajtanak. Ha véletlenül előfordul, hogy vigyázatlanul majd egymásba hajtanak, vagy figyelmetlen emberek a járművek elé ugranak, senki egy haragos szót vagy káromkodást ki nem enged a száján — legfeljebb egy szemrehányó tekintetben részesül a vigyázatlan.

volt, többször érintkeztem. Úgy bánt velem, mintha én volnék a képviselőház elnöke, ő pedig az egyszerű utazó fiatal lelkész. — Vidéken meg egyenesen testvéries ez a viszony. Ez a világ szerint elnevezett demokrácia, azonban nem társadalmi eszméknek az eredménye csupán, hanem legnagyobbbrészt éppen

ennek a megújult faji léleknek eredménye.

A mult század 30-as éveiben indult meg ugyanis nagy lendülettel a finn lelki ébredés, mely Ruotsalainen Pál, a parasztproféta nevéhez fűződik. Ez a lelki ébredés visszavezette az embereket Istenhez, megnyitotta szemüket Isten szeretete iránt, emberekké tette, vágyódó, bűnbánó, reménykedő emberekké. Lerángatta az embert az elbizodottság, a teremtés koronájának

hallgatóval, az egyetemi tanár pedig együtt énekelt a sánc fűvén ülve az egyszerű, északi erdőségekből idezarándokolt kunyhólakóval. Mindegyiket egy lélek hajtotta, a megújult faji lélek.

Egy alkalommal jártam Észtországbán is a szovjetország határon. Egész Észtország területén végig egy hatalmas drótsövény választja el a két országot egymástól. De nem csak két országot, hanem két világot választ el egymástól ez az akadály. Itt tapasztaltam

Helsinki.

rózsaszínű felhőjéből és odaállította a többi ember közé, ahol együtt, a többi segítségére szorulókkal élvezheti Isten megváltását. — Legnagyobb élményem éppen ez volt Finnországban testvérek, látni ezt a megújult lelket. Egy alkalommal 8000 embert láttam így együtt egy régi erődítmény elhagyott sáncai között. Ott az igehirdetés alkalmával együtt térdelt a gazda fia az egyetemi

ennek a faji léleknek csodálatos erejét is. A halál birodalma árnyékában a kis észt nemzet élni akar, pedig mi volna a nagyhatalomnak ez a kis ország, vagy még inkább a drótakadály, olyan az, mint a rohanó szekér útjába került szalmaszál. Ők mégis reménykednek és építenek. A finnek pedig minden lehetőt megtesznek, hogy ott lakó véreiket segítsék és támogassák. Alig négy eszten-

deje, hogy közadakozásból templomot építettek az ott lakó véreiknek. Emberi szempontból teljesen meddő és hiábavaló munka, de reménykedő, Istenben hívő lelkük nem engedi őket tespedni. Tudják, hogy az igazság az ő oldalukon van, tudják, hogy Isten harcol az Ő

ügyéért, ők csak engedelmeskednek Istennek. Ez az a megújított faji lélek.

Erről a lélekről tesznek majd bizonyosságot a vendégeink. Várjátok azért Testvéreim őket szeretettel. Ezt kéri tőletek Testvéreim, igaz barátsággal

Sztehlo Gábor.

Az észti főváros egyik legújabb evangélikus temploma.

FINN HIMNUSZ

*Oi maamme, Suomi, synnyinmaa!
Soi sana kultainen!
Ei laaksoa, ei kukkulaa,
Ei vettä, rantaa rakkaampaa,
Kuin kotimaa tää pohjoinen,
Ma kallis isien!*

Észti nyelven:

*Mu isamaa, mu önn ja rööm,
Kui kaunis oled sa!
Ei leia mina iial teal
See suure laia ilma peal,
Mis muill' nii armas oleks ka,
Kui sa, mu isamaa!*

A finn himnusz kiejtése:

Oj máme Szuomi szünnüinmä!
Szoj szana kultajnen!
Ej láksoa, ej kukkulá,
Ej vettä, rantá rakkámpá,
Kuin kotimá tää pochjojen,
Má kallisz iszien!

Fordítása:

Hazánk, hazánk te drága szó,
Zendülj az ajkakon!
Nincs bérc, egekre felnyúló,
Nincs völgy, se part oly bájos
Sehol, mint itten északon,
Rajtad te drága hon.

A népszerű

(Diákfigura.)

diákcsínyek elkövetésében vezető szerepet játszik. A tornaviadalokon rekordokat javít. A jégpályán hideg fölényel kezeli Tusit, akiért pedig az összes vicinális alanyi költők a holdsugárnál epekednek. Elég vakmerő a mathezis professzorának órájáról is kikéredzkedni. Nem igen repektálja sem a pedellus, sem a direktor intézkedéseit. Cigarettazik az intézet udvarán és legalább egy lírai verse ékesíti az önképzőkör érdemkönyvét. Nem tartozik az első tanulók közé — társadalmi kötelezettségei közepette honnan is venné az időt a tanulásra —, de azért elúszik a többivel. Néha pótvizsgával, néha a nélkül. Ki az ördög látott zseniális embert, hogy gyerekkorában jól tanult volna? Petőfit szekundába ponálták professzorai és id. Wekerle Sándor — legalább így mondják — ismételte a gimnázium ötödik osztályát. És úgy-e mégis milyen nagy kapacitás lett belőle? No, ami őt illeti, inkább ne bukott volna meg és maradt volna kisebb férfiú, talán nem növekedtek volna az adóterhek sem annyira. A papok meg egyesesen gyűlölik, mivelhogy azt a nagy zsidógyereket, a polgári házasságot ő tartotta keresztvíz alá. De Isten ments! Nem bántom a papokat. Mikszáthot is így oktatta az apja: „Csak te ne bántsd a papokat, úgyis te húzod a rövidebbet.”

Denique a nagy emberek valamikor mind aféle bajszerző népszerű diákok

voltak, ami korántsem jelenti azt, hogy minden népszerű diákból nagy ember lesz. Lám magam is igen népszerű gyerek voltam a diákok között és ma senki sem mondaná, hogy nagy ember vagyok, ha véletlenül magasra nem nőttem volna.

Volt anno 1909 egy igen népszerű diák köztünk. És ami a legkülönösebb: se nem cigarettázott, se ujját nem húzott a tanárokkal, se nem udvarolt és emellett az eminens tanulók sorában volt. Daki volt a diákneve. Páratlan jó cimbora, diákhistóriáim állandó hőse. A világháborúban hősi halált halt. Ugyan mi alapozhatta meg páratlan népszerűségét, amikor a népszerű diákok „jó” tulajdonságai közül úgyszólván egy sem volt meg benne? Elsőrendű tornász volt ugyan, de lírai versektől még álmában is irtózott. Szóval testileg is, szellemileg is az éleken járt. És mégsem volt nagyképű. Ez volt népszerűségének a titka. Dolgozatírásnál a többi jelesek lázasan igyekeztek elsőnek beadni dolgozataikat, hogy azután fölényes mosollyal nézhessenek végig izzadó társaikon. Daki mindig utolsónak készült el, de szünet nélkül osztogatta jobbra-balra a megkönnyebbülést és áldást szerző puskát. Egy alkalommal egy ilyen jó szándékkal, de rosszul irányzott puskája éppen Hosszú tanár úr lábai elé esett. A tanár úr, aki mindig legjobban tudott szemethúnyni a diákcsínyek fölé, fölemelte a bűnjelt, nézte, forgatta és csak ennyit mondott:

— Hogy kinek szól, hiába kérdem, mert akitől jön, úgynevezett erős karakter. Nem árulja el. De majd kirázom ezt a karaktert bőréből.

Daki szelíden mosolygott. Nem volt mitől félnie. A latin kisujjában volt. Azonkívül szép nővérei voltak és a tanár úr fiatal, nőtlen és bejáratos a házba.

Daki nem tartozott a mindenáron fölfelé hajbókolók közé, de nem szerette az éretlen diákcsínyeket sem. Viszont volt annyi áldott humor benne, hogy az ártatlan tréfákban benne volt, ameddig azok a jó ízlés határán innen maradtak. Nem udvarolt Tusinak, de ha szerenádot adtunk neki, az ákácfa árnyának védelme alatt ő énekelte legszebben csengő tenorján:

*A faluban muzsikálnak
Ablakánál egy kislánynak,
Kék a szeme, göndör haja...
Hallja, de szép kislány maga.*

Kártyacsatákban és titkos korcsmásásokban nem talált virtust, de maga rakta a taplót a Pepikert csacsijának a farka alá, amikor egy diáksérelem megtorlásáról volt szó. Kerülte a diákoknál oly gyakori összekoccanásokat, de krakélerekkel, besúgókkal, úgynevezett jó fiúkkal szemben kíméletlen tudott lenni. Ezek a jellemvonások tették őt a legnépszerűbb diákká.

Diplomás mérnök volt, amikor mint zászlós az orosz harctéren halálosan megsebesült. Most a szarvasi temetőben alussza álmát. Húszéves érettségi találkozóink volt. Egy szép május reggelen félkörben vettük körül sírját. És miközben az emlékezés könnyei peregtek hantjára, egy se volt köztünk, aki-

nek egy-egy bájos jelenet ne jutott volna eszébe a diákéletből, amelynek ő volt a hőse.

Szántó Róbert

Illik tudni az arany rózsáról, hogy Luther Márton életében is szerepe volt. Mostanában azzal kapcsolatban, hogy a pápa az olasz királynénak adta, sokat írtak az ujságok történetéről. Megírták például, hogy újabban ezt a kitüntetést csak fejedelmi családból való nők kapják. Nekünk, evangélikusoknak illik tudni azt is, hogy X. Leó 1519-ben Frigyes szász választófejedelemnek küldte meg. Mil-titz Károly volt a vivője. Mil-titznek az volt a megbízatása, hogy a tekintélyes választófejedelemet két ügyben a pápa oldalára állítsa. Az egyik Luther kiadatásának ügye volt. Bölcs Frigyes eddig elzárkózott attól, hogy alattvalóját, dédelgetett wittenbergi egyetemének tanárát a birodalom határain túlra, Rómába engedje. Az arany rózsának az volt a feladata, hogy a fejedelmet engedékennyé tegye. A másik a császárválasztás ügye volt. Az utóbbi mellékes számunkra. Elég tudnunk annyit, hogy Luther testi épsége és szabadsága felett tovább is hűségesen örködött a megkörnyékezett fejedelem, úgy ahogy ez a jó felsőséghez való.

**Lapunk 10-ik száma
május 20-án jelenik
meg.**

**A rejtvénymegfejtéseket
május 12-ig küldjétek be!**

Mit szól hozzá a Biblia?

Mi történt?

Páris egyik külvárosában utcai harcok voltak. A kommunisták erőszakkal akarták megakadályozni az egyik jobboldali párt gyűlését s megtámadták a rendfenntartásra kivezényelt rendőrséget. A véres tüntetésnek több halottja és sebesültje is van. Franciaország zsidó miniszterelnöke természetesen a kommunistáknak adott igazat.

Mit mond a világ?

Franciaországban egyre nagyobb lesz a kommunisták ereje befolyása, amiben természetesen nagy része van a moszkvai pénznek és izgatásnak. Ennek a következménye a sok sztrájk és tüntetés s a legutóbbi véres esemény is. A szovjetnek egyetlen célja van: forradalom az egész világon.

A biblia a véres tüntetés mélyebb okát is feltünteti:

Mit szól hozzá a Biblia?

„Mikor nincs mennyei látás, a nép elvadul, ha pedig megtartja a törvényt, óh mely igen boldog.”

(Péld. 29:18.)

—o—

Fejedelmi vendégeket vár Magyarország. Olaszország királya és az osztrák államelnök még a tavasz folyamán ellátogatnak hazánkba. A két baráti ország államfőjét minden magyarnak szeretettel és örömmel kell fogadnia.

A látogatástól mindenki a baráti viszony további erősödését várja. A vendégfogadás előkészületei már megindultak.

Nem szabad azonban elfelejtenie egyetlen magyarnak sem, hogy csak egyetlen Király van, aki által a mi szegény hazánk megtartatik:

„Az ő ruháján és derekán oda vala írva az ő neve: királyoknak Királya és uraknak Ura.”

(Jel. 19:16.)

—o—

Finn és észtl elkészek fogják meglátogatni e hó folyamán vangélikus egyházunkat. Budapestén finn-ugor elkészkonferencia lesz. Utána a vendégek megnézik a csonkahaza nevezetesebb helyeit.

Mi magyar evangélikusok kétszeres örömmel várjuk az északi testvéreket, mert minket a vér kötelékein kívül a hit és lélek azonossága is hozzájuk fűz.

„Mert hiszen egy lélek által mi mindnyájan egy testté kereszteltettünk meg, akár zsidók, akár görögök, akár szolgák, akár szabadok, és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg.”

(I. Kor. 12:13.)

—o—

Oroszországban hanyatlik az istentelenség irodalma. Az „Istentelen” c. lap, mely 1930-ban 360 ezer példányban jelent meg, 1935-ben megszűnt. Az Antireligiosnik c. lap is elvesztette előfizetői kétharmadrészét. Az istentelenek szövetsége arról is panaszkodik, hogy a vallásosságot a lakosság háromnegyed részéből nem sikerült kiirtani.

Vajjon mi ennek az oka? A propaganda erőtelensége? A szovjetrendszer gyengesége?

Nem. Az istentelen mozgalom gyengülésének egyetlen igazi oka van csak s ez az, hogy nem számoltak Isten erejével.

„Mert mindaz, ami az Istentől született, legyőzi a világot; és az a győzelem, mely legyőzte a világot, a mi hitünk.”

(I. Ján. 5:4.)

—o—

Indiában a 6 milliónyi kereszténységnek kemény harcot kell vívnia a közel 80 milliót számlláló mohamedánizmussal, mely az utóbbi időben hatalmas misszió munkát kezdett.

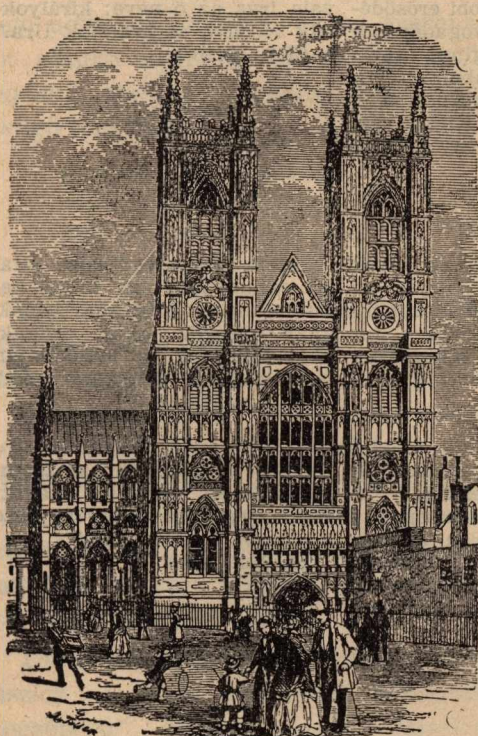
Emberi szempontból lehet latolgatni az esélyeket, hogy a keresztényen, vagy a mohamedán misszió fog-e győzni. Mi bizonyosak vagyunk az evangélium győzelmében, mert Isten elrendelte.

„Hogy a Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyeieké, földieké és föld alatt valóké és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.”

(Fil. 2:10—1.)

LONDON

Az angol király koronázásnak küszöbön álló hatalmas méretű és káprázatos fényű ünnepeit London felé irányítják a világ szemét. Az ujságok már beszámoltak a nagyarányú előkészületek egyes részleteiről, a tudósításokból tudjuk, hogy az angolok pénzt, munkát és fáradságot nem kímélve, mindent megtesznek, hogy a koronázást feledhetlenné tegyék a világ minden részéből összeseregülő idegenek számára. Há-

A Westminster templom.

rom millió idegent várnak a brit világbirodalom fővárosába. A koronázás színhelyét képező Westminster apátság

templomát kibővítették, hatalmas tribünöket építenek azon az útvonalon, ahol a koronázási menet elhalad, hihetetlen mennyiségű élelmiszert halmoznak fel és külön közlekedési tervet dolgoznak ki azokra a napokra, melyeken az egyébként is óriási forgalomnak ugrás-szerű hatalmas megnövekedésével lehet és kell számolni. A londoni rendőrség az európai nagyvárosok rendőrségeivel együtt működve, megkezdte azoknak a nemzetközi szélhámosoknak és gonosztévőknek lajstromozását, akiknek megjelenésére szintén számítani lehet, de akiknek a jelenléte egyáltalán nem kívánatos. Lázasan sietséggel folynak az előkészületek a világ minden részében, mindenki Londonba készül. Induljunk el mi is és ha már nem lehetünk is ott a koronázáskor, tegyünk előzetesen egy gondolatbeli körsétát a világ legnagyobb városában.

A brit világbirodalom óriási fővárosának nevét hallva, először mindenki arra gondol, hogy ez a hatalmas város, melynek lakossága körülbelül annyi, mint egész Csonkamagyarorszáé, talán hatalmas felhőkarcolóknak, vagy talán nagyforgalmú kikötőjének köszöni karakterét, pedig nem így van. Londonban nincsenek felhőkarcolók és a kikötő is nagyon messze esik London belvárosától. A fény adja meg London különleges szépségét, mely mindig váltakozva, a tengeri levegő állandó enyhe ködén átszűrve és megtörve lágy tónusokban ömlik el a Themse partjain, a hidakon, dokkokon és a partok mentét szegélyező gyönyörű palotákon; elbűvöli a kíváncsi

idegen szemét és nehéz feladat elé állítja az amatőr fotografust.

A város szívében a „*Trafalgar-Square*”-nak nevezett hihetetlen forgalmú négyszögletes alakú téren emelkedik Nelson admirális hatalmas emlékoszlopa. Válasszuk ezt a teret kiindulásul. Keletre nyílik a világ legelegánsabb

Pall-Mall-en, az előkelő klubpaloták utcáján át *St. James*-be jutunk, az elegáns főúri világ nyugodt városnegyedébe. Itt emelkedik többek között a nevezetes *St. James palota*, ahol nem régen még VIII. Eduárd is lakott és amelynek erkélyéről proklamálták ünnepelesen VI. György király trónralépé-

Az angol királyi lovas testőrség.

luxuszleteinek utcája, a *Strand*, mely a *City* belsejébe vezet. Ez a londoni bankárok és nagykereskedők külön várososa irodákkal, bankokkal és nagy áruházakkal. Lakások alig vannak itt. Londoniak mondották, hogy a *City* lakossága nappal 3 millióra, éjjel 25 ezerre tehető. — Ha viszont ellenkező irányban indulunk el a *Trafalgar-Square*-ről, a

sét. Itt ritka látványosság tárul naponta délelőtt 11 órakor a gyalogjárókon szorongó kíváncsiak ezreinek szeme elé, mely nem sokkal később megismétlődik a közeli *Buckingham palota* előtt is: a palotaőrség felvonulása zeneszóval, festői középkori viseletben. Ezt talán egyetlen Londonban tartózkodó idegen sem mulasztja el megtekinteni. — Tér-

jünk most vissza kiindulási helyünkre és induljunk el újabb felfedező utunkra nyugatra. A *Hay-Market*-en áthaladva egyszerre csak a nyugati Londonnak legelevenebb forgalmi középpontján állunk, a *Piccadilly-Circus*-nál, mely épp úgy, mint Londonnak egyéb forgalmi gócpontjai is (*Leicester-Square*, *Oxford-Circus* stb.) különösen este nyújt lenyűgöző látványt fantasztikus fényreklámjaival, a modern világváros éjszakai panorámájának ezen el nem maradható tartozékaival. A forgalom európai ember számára egyenesen elképesztő. A belváros utcáiról nehézségük miatt a villamosokat lassanként egészen eltávolítják, e helyett a magánautók, autobuszok és trolleybuszok (felső vezetékes villamos autobuszok) száza torlódnak össze egy-egy útkereszteződésnél, amikor az automatikus villanyrendőr „Stop”-ot jelez. A forgalmasabb útvonalakon az autóknak úgyszólván minden tíz méteren meg kell állaniok, csak a földalatti vasútnak közlekednek zavartalanul, melynek állomásain átlag percenként indulnak a gyorsvonati sebességgel száguldó szerelvények és nagysebességű széles mozgólépcsők szállítják többemelet mélységbe le- és felfelé az utasok százait. Ehhez fogható forgalmat Európában talán csak Berlin tudott produkálni az olimpiász idején. Az impozáns *Piccadilly*-utca forgalma valósággal magával sodor bennünket ki ebből a szédítő zűrzavarból a *Hyde Park* széles, füves térségeire. London igen gazdag nagy-kiterjedésű parkokban és magyar ember számára mindjárt szembeötlik, hogy nincs sehol semmi tilalom, mindenki ráléphet a fűre és ott telepszik le, ahol éppen kedve tartja. Kérdésemre, hogy

ilyen rendszer mellett hogy lehet mégis olyan szép zöld a pázsit, azt a választ kaptam, hogy: kérem, itt minden nap esik az eső. A *Hyde Park* egyik sarkánál, a híres *Hyde-Park-Corner*-nél meg kell állanunk egy pillanatra, itt működnek az alkalmi szónokok. Ha valakinek eszébe jut valamilyen eszmét hirdetni, ide jön, feláll egy rögtönzött szószékre és ha van néhány érdeklődő, aki hajlandónak mutatkozik, hogy meghallgassa, elkezd szónokolni. Vannak itt jövőmondók, álomfejtők, új politikai rendszerek, vagy államformák apostolai (egyik éppen az Európai Egyesült Államok előnyeit fejtegette), de legtöbbször a bibliát magyarázzák, új vallást akarnak alapítani. Mindenféle ellenőrzés nélkül mindenki azt mondja, amit akar, a rendőrök csak arra vigyáznak, hogy verekedésre ne kerüljön a sor a különböző szónokok hallgatóságai között.

A londoni városképet nem lehet a brit karaktertől elválasztani. Az angol em-

Elöl az elhunyt király, hátul középpütt a volt VIII. Edward, balra tőle az új György király.

ber konzervativizmusa és hagyomány-
tisztelete mindenki előtt ismeretes, így
nem kelt különösebb csodálatot, hogy

Az angol király koronája.

pl. a *City* a történelem minden korának
jellegzetességét megőrizte és hogy Lon-
don nagyobb templomaiban, múzeumai-
ban és egyéb középületeiben márványba
faragva, ércebe öntve megmaradt az
egész angol történelem. A Cityben el-
képzelhetetlen sokoldalúság, a legkülön-

bözőbb építészeti stílusok összevissza-
sága, szűk sikátorok, világvárosi ele-
gancia, szakadatlanul áramló forgalom
és mindezek fölött a legnagyobb lon-
doni épületnek, a *Westminster-Abbey*-
nek gótikus tornyai. A Themse partján
a *parlament* épülete (London második
legnagyobb épülete, fekvése a mi parla-
mentünkéhez hasonló), a *Tower* ósrégi
falai, a *St. Paul's Cathedral* (a világ
legnagyobb protestáns temploma, a vil-
ág összes templomai közül is nagy-
ságra harmadik, a *Buckingham palota*
(királyi rezidencia), a *British Museum*
(a világ leggazdagabb ókori történelmi,
néprajzi stb. gyűjteményeivel), a green-
wich-i munkásnegyed szegényes tömeg-
lakásai, a szombat délutánokon London
környékét ellepő, autóktól vont guruló
week-end házak, melyek mind megérde-
melnék, hogy egyenként számoljunk be
róluk külön ismertetésekben, végső
eredményben csak részletek, melyek
együttesen adják annak a városnak a
képét, melyben a világ szívverésének
lúktetését érezzük. *Dr. Bukovszky Ferenc*

Magyar emlék Kufsteinban

Az Ifjú Évek szeptemberi és novemberi számában Dr. Zelenka Margit cikkében szó volt arról a szomorú valóságról, hogy a tiroli Kufstein várában semmi jel sem örökíti meg az ott szenvedett sok magyar emléket. Nem tudnak ott Kazinczy Ferencről, Bacsfányi Jánosról, nem Szentjóni Szabó Lászlóról, Verseggy Ferencről és Czuczor Gergelyről, sem id. br. Wesselényi Miklósról, sem gróf Teleki Blanka és Leövey Klára szenvedéséről, csupán Rózsa Sándor betyárromantikája vonzza az érdeklődőket. Mult nyáron a budapesti evangélikus leánygimnázium két tanára, Jeszenszky Ilona és Dr. Zelenka Margit ott elhatározta, hogy a nemes hazafiak emlékének megörökítését iskolájuk által megkísérli.

Kufstein vára és a Hősök orgonatornya.

Most azért írok újra erről a szép gondolatról, mert az ügy eljutott a megvalósuláshoz. A kufsteini városi tanács megadta az engedélyt az emléktábla elhelyezésére, a tiroli hatóság a leleplezési ünnepély tartására; húsvétkor e sorok írója mindent megbeszélt az

ottaniakkal: a tábla helyét kijelölték, a leleplezési ünnepet július 10-ben megállapították. Legfőbb segítsége ebben Wagner Károly múzeumi igazgató volt, ki kezdettől fogva szeretettel karolta fel a magyar ügyet és mindent előkészített.

Nyáron magyar szótól lesz hangos Kufstein. Délelőtt lesz a vár cellatornyának tágas előterében a leleplezési ünnepély, s ennek befejezésekképpen a Hősök Orgonáján Kapi-Králik Jenő, magyar orgonaművész fogja eljátszani a magyar Himnuszt. A kimenő magyar lányok a tiroli ifjúsággal együttes estet rendeznek, melyen magyar nóta, tánc, szavalat fog szerepelni.

Az ünnepség hivatalos része ezzel be is fejeződik, azonban az iskola szeretne minél több növendéket és érdeklődőt kivinni erre a szép, egészséges vidékre. Biztosítva a legkedvezőbb nyaraltatási lehetőség, a város maga üdülőhely, majdnem minden házban szálló van, környéke a leggyönyörűbb. A Kaiser-Gebirge szép vidéke, regényes hegyei, sétányai kirándulási lehetőségeket bőven nyújtanak, s Salzburg, Innsbruck, München, a szép osztrák és bajor tavak és várak közvetlen közelben vannak.

Erre a szép helyre szenvedő magyar őseinket nem gyönyörködni vitték. A szép kilátást ők keserves lélekkel láthaták, mert bilincsekbe verve várták a szabadulást, — sokan hiába várták! Mily megnyugvás lesz most a Kufsteinba elkerülő magyarok számára az a tudat, hogy őseik emléke megörökítést nyert. De majd ha élvezik a szépsége-

ket, eszükbe jut, mily szenvedés helye volt ez, s hogy éppen legjobbjaink mennyit túrtak és szenvedtek, mert törhetetlen hittel vallották: A haza minden

előtt! Az ő példájuk kell, hogy lelkesítse és kitartásra buzdítsa a mai magyar ifjúságot.

Dr. Bánkúti Dezső

Kedves fiatal leánytestvérem!

Két kérdést szeretnék leveled kapcsán érinteni, a boldogság és az öregek és fiatalok egymáshoz való viszonyának kérdését.

A boldogságot keresed, s azt kutatod mások életében is. Rájöttél Te is arra, hogy mennyi akadály van annak: szeretetre vágyunk és nem kapjuk meg, igazságtalanság, megnemértés, betegség, halál vesz körül minket és — egy mindezeknél nagyobb hatalom, — a mi saját bűnünk, amik mind megakadályozzák, hogy boldogok lehessünk. Egy megoldás mégis van. Van Valaki, aki legyőzte mindezeket, — nem azért, hogy boldogok legyünk, mert nem az az élet célja, hanem, hogy kapcsolatba, közösségbe kerüljünk Istennel. Ha csendben, imádságos lélekkel hallgatsz az Ő szavára, lemondasz egészen önmagadról s engeded, hogy felhasználjon Isten másokért való szolgálatra, akkor nehéz körülmények közt is boldognak fogod magad érezni, mert érzed és tudod, hogy Neki gondja van reád. Hozzá viheted a te s szeretteid minden kérdését, szenvedését, gondját, bűneit, ő feleletet ad a kérdésekre, segít viselni a terheket s megszabadít a bűn rabságából.

A másik kérdés, mely leveledből feleletre vár, az, hogy valóban olyan el-

ítelni való-e a mai fiatalság, mint ahogy azt sokan hangoztatják.

Igazad van, amikor azt írod, hogy az emberiség a maga egészében tekintve, az évek folyamán erkölcsileg nem változott, nem lett rosszabb és nem lett jobb. Nem rosszabb a mai fiatalság sem a megelőző korok fiatalságánál, csak más lett: szabadabb szellemű, nyíltabb, őszintébb. Van ebben a változásban előnyös és hátrányos vonás is. Jó az, hogy a képmutató álerkölcs helyébe őszintébb szellem lépett, a tekintélyek vak követését öntudatosabb egyéni vélemény váltotta fel. Veszedelme azonban ennek a kornak a tekintély teljes lerombolása, a tapasztaltabbak tanácsainak semmibevevése, a túlzásba vitt szabadság, különösen az erkölcs terén.

Mindig meg volt a válaszfal a gyerekek és felnőtt társadalom között. A gyerekek feletteállónak, megnemértőnek látja az idősebbeket, parancsaikban, intésükben gyakran elnyomást lát. A felnőtt nehezen tud beleilleszkedni a megváltozott idők által megváltoztatott ifjúság gondolkodásmódjába, annak megnyilvánulásait elítéli. Ehhez járul még az, hogy a hibát, a bűnt a másik emberben mindig hamarabb látjuk meg, mint a jóakaratot és igazi szeretetet s

így könnyen bizalmatlanok, ítélkezők leszünk.

Egy tanácsot szeretnék neked adni: minden ítéletből, rosszalásból keresd ki a magadra vonatkoztatható igazságot s azt szívleld meg.

Tartsd szem előtt mindig ezt, hogy az ember az igazi boldogságot a szolgálatban találja meg.

Szeretettel köszönt:

Ágnes néni.

A hosszú nyári kolbász rövid és hiteles története

Írta: Chován József.

miután a m. t. Olvasó nem kevésbé ismeri a nyári kolbászt, mint én, és róla ugyancsak sok jó történetet ismer, mint én; elmondok egy olyan kolbászkalandot, amelyet nem ismer senki, — csak én...

Jó néhány éve történt, hogy amikor Párisba mentem, Linz környékén beült a kupénkba egy jóképű osztrák atyafi, s miután az osztrák — már a régi jó békevilágból való felfogás szerint — ab óvó sógor, meglehetősen barátságosan találkozott a fülkében, mely barátságot egy velem együtt utazó barátom és én sugároztuk szét magunk körül.

Az osztrák „sógor” tetőtől-talpig osztrák volt, annak látszott, sőt: annak is mutatkozott, mert szőke volt és szakállas, meg kékesszemű és gyorsmozgású, denique, olyan jóképű „Knábend”-et köszönt, hogy olyat csak Ausztriában hallhat a magunkfajta vidéki ember.

Az atyafi kellemes illatú cigarettát szívott, hevesen törülgette az izzadó ablakot, amelyen át a havas hegyeket vizsgálgatta és mindenképpen azon volt, hogy terhünkre ne legyen a jelenlétével.

Hazulról vitt szívélyességünk s az ősi magyar gavalléria és humor belső indítására elhatároztuk, hogy a hálóban fekvő csomagunkból „magyarosan” megvendégljük utitársunkat, mely célból tanakodni kezdtünk, hogy mi volna a legstílszerűbb lakoma a kedélyes sógor teljes elismerésének kivívása céljából? Az ügy nem volt egészen egyszerű s ezért elkezdtük a beszédet a következőképpen:

— Hát, öregem, mit adjunk ennek az ékesszemű tagtársnak emlékeztetőül, abból a hazaiból? — kérdeztem én.

— Hát mit adjunk neki? — kérdezte vissza a barátom.

— Úgy nézem róla — mondtam —, hogy ez még nem igen ösmeri a jó alföldi paprikás nyárikolbászt; azért hát azt gondolom, hogy legillendőbb volna a vén komát kolbásszal jóllakatni.

— Ez nem lenne rossz — válaszolta a barátom —, de tudod-e, hogy már csak egyetlen hosszú szál nyárikolbász van a tarisznyában; és mi lesz, ha Párizsban nem tudjuk egyszerre megszokni a francia kosztot?

— Nem lesz itt semmi nagy baj — feleltem. — Nem sokat fog ez abból a betyárerős eledelből fogyasztani! Nosza! Kapd le azt a csomagot pajtás és nyomjunk a torkára a vén Puláknak egy ünnepnapi adagot; legalább nevetünk rajta egy keveset...

A komám félszeggel ránézett a sógorra, a sógor a havasokat nézte és amikor megszólítottam, derűs némeséggel, roppant udvariasan és készséggel válaszolt minden megjegyzésemre. Azonnal közölte, hogy Bazelbe megy üzleti dolgainak elvégzésére, hogy körülbelül másfél hétig marad ott, ahonnan Zürichbe utazik egyik rokonát meglátogatni. S amíg beszélt, szelíden nézegette barátomat, aki ravasz oldalhunyorral készítgette a rabvallató erős kolbászt egy kiterített szalvétán, az ülésre.

Előkerült a cipó, a kolbász, meg a flaskó és közben efféle beszédet tartottunk a komával, a sógorra célozgatván — jó zamatos, makói dialektus szerint:

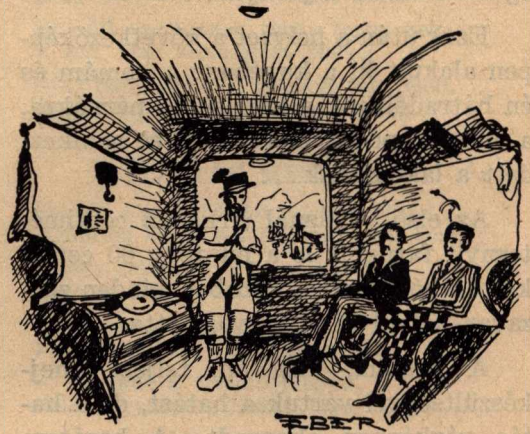
— Na! — mondom — ez se eszik több alföldi kolbászt, ha ebbe beleharap, aki Pilátusa van a vén szóke-szakálljának! Azt hiszem, hogy megemlegeti, hogy a „sógoraival” vacsorázott...

— Körülbelül úgy lesz — szólott vissza félszájjal a barátom, aki előre röhögött, hogy milyen képet vág az osztrák a jó öreg paprikás, magyar kolbászhoz...

— Hé! Lakjék kend jól, schwieger a jó alföldi elemőzsiából — nyomintom meg a mócsingját a vén tatának, aki mosolyogva köszöngette a félre nem magyarázható udvariasságot, s látszott rajta, hogy gyanakszik a vendéglátás őszinteségére.

De, hogy ismét és bizalommal kínálgatni kezdtük, mégis csak neki készülődött az esetnek és kivette a zsebéből a bicskáját nagy mosolyogva.

Hanem az aztán volt a bicska! A barátom meghökkenve nézett a szomorú jövődőt jósoló evőeszközre, mely testvérek között mérve is lehetett vagy 35 centiméter...

Az osztrák lenyelte az első falatot.

— A kiskésít! — szólott a pajtás félbenmaradt lélekzettel — ennek fele se lesz tréfa, hallod. Ha ez azzal a peni-ciussal belenyisszant abba az ártatlan, utolsó szál kolbászba, itt nagy dolgok lehetnek még!

— Nem fog ez sokat nyiszogtatni rajta — mondom én. — Hamar befejezi ez a nyámmogást, ha a paprika a torkára szalad és beszélni kezd benne a

Nagy-Alföld éghajlati viszonyairól. Azért hát csak add a kezibe az egészset, hadd lássuk miféle legény a talpán a vén bürger...?!

S szó ide — szó oda, a vén bürger kezébe került a kolbász és mi elhelyezkedtünk a komámmal a kedves mulatóságához, szükségképpen, hogy a kacagásnál semmiféle kupébeli alkalmatlóság ne zavarjon benünket. A barátom a szép, fehér s emellett kívánatosan rücsköcs héjú cipócskát is melléje tolta a sógornak és körülbelül úgy nézett rá félszeggel, mint ahogy a macska nézgeti az egeret, amelynek szerinte — egészen biztos a jövője.

Ezek után a helyzet a következőképpen alakult ki a kupében: a komám és én hátradóltunk a kényelmes párnákra, a bürger pedig előrehajolt és nekikezdett a lakomának...

Az első vágásnál cirka 15 centiméternyit faragott le a mintegy 60 centis kolbászból és ezt a darabot minden zürzavar nélkül el is fogyasztotta.

A komám, meg én, teljes röhejkészültséggel vártuk a hatást, de a hatás végképpen elmaradt. A barátom úgy nézett rám, mint a tintahal és a szemében tagadhatatlan szemrehányás és megvetés izzott. Az előbbi hozzám, az utóbbi a falatozóhoz volt címezve.

Az osztrák lenyelte az első darab utolsó szeletjét és levágta a második 15 centis „szelvényt”, mire mind a ketten ránéztünk és megkérdeztük tőle, hogy — ízlik-e a — dolog?

A sógor kedélyesen ingatta a fejét és kétségtelen elismeréssel csettegetett a nyelvvel.

A pajtásom vörösödni kezdett, de azért szívélyes arccal kínálgatta a szerénykedő atyafit, aki egyre nagyobb adagokat vagdalt le a felkínált földi javak eme kvintesszenciájából.

Amint a kolbász fogyott, annak haladtával fogyott a mi nevetelnünk is. S beszéd ide, beszéd oda, a sógor bevágta az utolsó karikát is és miután lerázta magáról a morzsákat és a maradékbőröket kívágta az ablakon, mint a huszonegyet, így szólt hozzánk, gondtalan fogpiszkálás közepette; — magyarul:

— Hát jó uraim, hála legyen a jó Istennek, ilyen igen jó nyári kolbászt, — amióta másfél hete Szegedről elindultam, nem ettem ebben a hegyeshavas Osztrákországban. Mondhatom, hogy ilyenképpen teljesen és tökéletesen jól is laktam vala!

A komám meg én ismét összenéztünk s végül is: „jó étvágyat” és „egészségére”-t kívántunk hozzá, de azt már a m. t. Olvasó úgy is tudja. Így hát, az első történetet — figyelembevételre a szükséges udvariassági szabályzatokat — ezennel befejezem.

Az utas Bázelen kiszállt és közben bemutatkozott:

— Fertig vagyok!

A barátom megszorította a kezét és ezt mondta:

— Mi is!

A „sógor” behúzta maga után az ajtót, mi behúztuk a nyakunkat és a vonat szuszogva nekivágott a francia határvidéknek.

TAHI NAPLÓ

Írta: Kutas Kálmán.

I. A VÁNDOR.

A csillagokból fényeső esett
Mikor a térre Vándor érkezett.

Ha lángol a nyár: várja itt e tér,
S a Szent Vándor nyaranként visszatér.

Nagy mélyből jön. Tűnt századok nyomát
Hordozzák, s a jövőbe megy tovább.

Időtlenül jár századok fölött...
Feje körül nagy glóriás körök.

Fényfoltra gyúl a rög most, melyre lép,
S amerre néz: dereng a messzeség

Alant csillog az álmodó folyó.
Hajnallik. Kél a nagy aranygolyó.

Vácon kong hűvös hajnali harang.
A Vándorig hullámszik el a hang.

S amíg az alvó-messzeségbe néz:
Kiált. A hang tüzes hívó, merész,

Mikéntha várna nagy, forró tusát:
„Tahiba várlak magyar ifjúság!”

II. MEGÉRKEZÉS.

Déleltkor felzúgott egy víg hahó!
A part felé közeleg a hajó.

Bordájánál a hullámhegytetőn
Kicsiny kacsák trónolnak vakmerőn.

Forog lassúda a hajókerék.
A széles víz feszíti tenyerét,

S míg a hajó beléstüppedve áll:
A célba ért sereg a partra száll.

Erdő, madár harsogja himnuszát;
Újjong a föld: itt, itt az ifjúság!

Eléje önti illatát a lomb,
Amerre mennek: vidám zaj zsisbong.

Tetőre érve zászlórúd alatt
Gyülemlik körbe, imádkozik a had.

Mély csönd. A zászló megrepesve száll
Alulról föntre, mint egy gyolcsmadár,

Amelyet sok szem lángolón követ...
A tábor érzi, Jézus, jöttöd.

A szív, az ajk, az áhitat, a csönd
Egy láthatatlan szent Vezért köszönt.

III. TÁBORTÚZNÉL.

Mikorra sátort vertek gyors kezek
A hegy fejről árnyék érkezett.

Az erdő-mély hűsebb szellőt lehel,
Álmos madárka estet énekelt.

Az Éj az égre fényzőgekkel vert
Habos, elomló sötétkék lepelt,

S míg fönt csillag: tábortűz gyúl alatt...
Mellőle messzehangzón kél a hang.

A tűz melletti egyik oldalon
A férfinép ül dombos hajlaton.

A lányok szemben... Rőzseláng lobog.
Egymásra néznek. Tisztán boldogok!

Testvérlelkek fellángolása ez,
Mely álmodón testvérlelket keres.

Kigyúlt szemeknek tiszta fénye kel,
A sok ajak zsolozsmát énekel.

Száz hangmadár a lángnyelvek felett
Kitárt szárnyakkal szélesen lebeg.

IV. FORRÁS MELLETT.

Forrás, elértünk! Sok vándor pihen
Melletted most, s felújjong a szívem.

Ahogy elnézlek: a távol közel
Lesz és szívem emlékeket ölel...

... A forrást látom, melynek hűs színén
Papírcsónakkal játszadoztam én.

A másikat a temető megett, —
Felé nagyanyám lassan lépeget,

S amíg vízből sok sirt permetez:
A forrás és ő bús dalt zengedez.

Felém emlékforrások vizeit
Látom csillogni, — nézem színeit.

Emeből rám az erdő zöldje int,
Amabból rám gyermekkorom tekint.

Bíborlepelt borít az alkonyat
Reá, s csillog, miként egy fénydarab.

Villan amarra holdfényben szemem,
Olvadt ezüst az holdas éjjelen.

A hangját hallom most. Buzog vize.
Körülnézek. Ki dúdol? Senki se?!

Honnan a hang? Víz mélyén valahol
Az esti csöndben egy tündér dalol.

Kicsiny ajkán ezüst ének nevet...
Hogy elbűvöltél szép emlékezet.

V.
JÉZUS A FORRÁSNÁL.

Forrásnál ültünk. A lelkész elénk
Lépett s szólt: „Érzed? Jézus jön felénk?”

A völgy öléből, honnan út kanyarg
— Miként Sikárba egykor — erre tart.

A vándor Ő, az élet vándora,
Ki járt, tanított s nem pihent soha.

Ajtók előtt fáradtan meg-megállt.
Kopogtatott. Ő hány maradt bezárt!

Állt emberszívek ajtaja előtt.
Kopogtatott. Hány nem fogadta Őt!

A szeretet örök, nagy vándorát
Mégis csak vitte nagy szíve tovább.

Ment, ment. A szívéen vágtak sok sebet,
Vad sorsvizekben bátran lépkedett,

Sötét hullámba könnyet hullatott,
Arcába csaptak korbácsolt habok...

... Jézus Urunk örök vándor marad...
Eljött hozzánk. Közöttünk elhalad.

Ez Jákob-forrás, s minden hajadon
Samáriai. Ő szól: „Szomjazom.

Szívek után epeszt a szomjúság.”
„Úgy térj be hozzánk, vár az ifjúság.”

Leül mellénk az élet vándora.
Lelkünkbe lép, szívünk a vánkosa,

Amelyen Ő, a vándor elpihen,
A sok megtisztult édes lányszíven.

... Elhalt a szó s a pernyi csend alatt
Az Úr szívünkön áldón áthaladt...

VI.
A PÓLÓ-LABDAJÁTÉK.

Barakk-mélyből vidám had fut elő:
„Fiúk, játsszunk! Frissüljön az erő!...”

Póló-labdánk a sátorok mögül
Harsány kacaj közt forgva felröpül.

Egyik fiú a sorból ott kiáll.
Merő izom... „Lássuk mit tud Mihály!?”

A tér végéről dobja légbe fel
A labdát, mely mint óriás pehely

Úszik feljebb, s előre. — Most leszáll!
Nem. Várja s dobja újra fel Mihály.

Háromszor így, s a labda itt a tért
Átúszta már, a pályavégre ért.

„Hurrá!” „Éljen!” „Nem láttam én bizony
Ilyent” — kiáltnak. „Ez aztán izom!”

Megszólal egy: „Siegfried is mint pehelyt
Ép így dobott előre egy gerelyt.”

Másik: „Legyünk eszményi ifjúság,
Versengve vívjunk nagy, nemes tusát!”

Dobjunk — ne tartson vissza rettenet —
Távol-jövőbe eszmét, terveket,

S ha fáradttá bágyad a gondolat,
Feszítsük meg a lelki izmokat,

S az eszméket szívünk röpitse még
Tovább, tovább — Magyar Jövő, feléd.”

Hogy hullt a szó, az arcom földerült:
„Mihály! A labdajáték sikerült.”

Az olasz királyi pár Budapesten

Magas és szeretett vendégei lesznek Budapestnek ebben a hónapban. Az olasz királyi pár látogat el hozzánk, hogy viszonzozzák Magyarország kormányzójának mult évi olaszországi látogatását. Ezzel kapcsolatban nem érdektelen, ha két kis hírre hívjuk fel olvasóink figyelmét. Mindkettő az *Evangelium* olaszországi megbecsülésére vonatkozik.

Az egyikről megemlékeztünk már 1933 februári számunkban. Ott bemu-

tattuk a mellékelt bélyeget, melyet a fascismus 10 éves jubileuma alkalmá-

ból készítettek. Rajza azt jelképezi, hogy a fascismus hódol a vallásnak, a

hitnek. Ez felirat nélkül is látható volna rajta, de még világosabbá teszi a célzatot a *Hinni* szó. A bélyegnek az az érdekessége, hogy a rajz nem akármilyen módon mutatja be a vallást, hanem az oltárszerű emelvényen a nyitott Bibliát látjuk s rajta ez a felírás: *Evangélium*. A Vatikán hivatalos lapja nem ok nélkül gáncsoskodott és írta, hogy más szimbólumot is választhatnak volna.

A másik hír a Ducenak a rendelete.

Mussolini az összes iskolák és egyetemek vezetőihez intézett rendeletében a következőket mondja: „Minden tanárnak és tanítónak olvasnia kell az Újszövetségi Szentírást. A vallásoktatáson kívül ezt az isteni könyvet a vezetőknél közelebb kell hozniok a gyermekekhez és sokszor kell magyarázniok. Gondoskodniok kell, hogy a gyermekek az Újszövetség legszebb érzéseit könyv nélkül tanulják meg. Az Újszövetség egyetlen iskolai könyvtárból sem hiányozhat, mert századokon keresztül ez marad a legfrissebb.”

Cinóber Gedeon siralma

Örülök, hogy itt ül megint, amint látom,
 Cinóber Gedeon, régi jó barátom.
 Tündök a székén s hogyha nem is mondja,
 Látszik, hogy a lelkét rettentő gond nyomja.
 Érzem, hogy számára fontos az a dolog,
 Mert gondolata az év vég körül forog.
 Szörnyen hányja a hab a jövőnek tervén
 S e fajta zokszavak fakadnak a nyelvén:
 Az itten a kérdés: lenni vagy nem lenni?
 Hogy lehetne nekem még diűlőre menni?
 Tegnap olvastuk az osztályban a néppel,
 Hogy az iskolaév rövidebb egy héttel.
 S most csak az a kérdés foroghat a számon,
 Mit nyerek a réven s mit vesztek a vámon?
 A hét elvesztését elviselném némán,
 Hogyha rendben volna egészen a szénám.
 Ámde a vállamat rettentően nyomja
 A három rovónak sokasodott gondja.
 Most hogyha elvesznek az évből egy hetet,
 Bizonyos, hogy annyit én sem felelhetek,
 Ha meg egy szekunda is a nyárra marad,
 Elrontja számomra majd az egész nyarat.
 Akárhogy is nézzem hát az egész dolgot,
 Nem fenékiig tejfel, én csak annyit mondok.
 Azt is magyaráztam osztályban a népnek,
 Még egy bibije van az eltörölt hétnak.
 Hogyha meggondoljuk, bárki annyit láthat,
 Hogy a nyeresége legfeljebb csak látszat.
 A vakációhoz egy hetet most adtak,

Ámde szeptemberhez egyet hozzácsaptak.
 Ép amikor érik, körte, szőlő, alma,
 A szegény diáknak nem lesz majd nyugalma,
 Búcsúzni kell gyorsan: az iskola várja,
 Rettentő kapuját egészen kitarja
 Kapuban állnak a magasabb hatalmak
 S a diák nem almát, de algebrát falhat.
 Űgy hogy, ahogy ezt a jó hírt én meghallom,
 Nem tudok nyugodtan aludni, bevallom,
 Keserű az íze a számban a sóknak,
 Jaj mi lesz a sorsa a három rovónak?

Telek

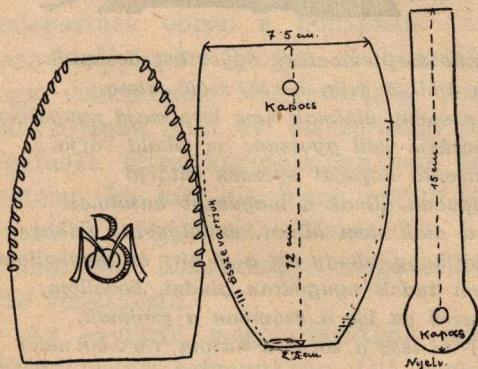
Kulcstartó

Sokszor tűnődünk azon, vajjon hogyan kerül zsebkendőnkbe rozsdafolt, hisz soha kiskésünket nem töröljük bele és mégis csúf vörösesbarna foltok ékteleenítik el, melyek bizony nehezen, vagy soha nem távolíthatók el. A heresó, klórmész és más vegyi anyagok bedörzsölésével ugyan kifehéredik a vászonnemű, azonban ki is marja az anyag szálait úgy, hogy a rozsdafolt helye lyukas lesz.

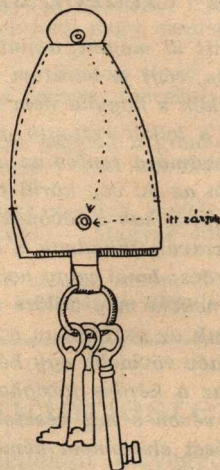
Ha kulcsainkat tok nélkül tesszük a zsebünkbe, vagy tarsolyunkba zsebkendőnk mellé, megkapjuk a rozsdafolt rejtélyes keletkezésének magyarázatát. Ezért nagyon fontos és hasznos a kulcsokat tokban tartani.

Kislányok, lepjétek meg édesapátokat, készíttsetek neki egy izléses, takaros bőrtokot kulcsai számára, meglátjátok, öröme lesz benne, s megdicséri érte ügyes leánykáját. Készítési módja nagyon egyszerű, figyeljétek csak ide.

Vegyétek egy 15—20 cm nagyságú puha kesztyű-, vagy cipőbőr-darabot, — nem kerül túlsokba — és arra rajzoljátok rá a következő szabásmintákat:

vágjátok ki és illesszétek egymásra a két egyforma darabot. Két szélét a jellegépjétek össze, vagy keskeny — esetleg másszínű bőrszalaggal — varrjátok össze. Fölül, a keskeny végébe fűzzétek be a bőrnylvet, úgy, hogy a széles vége legyen felül, a keskeny végére varrjátok rá a kulcskarikát, melybe a kulcsok vannak behúzva. A nyelv felső végére egy patentkapocs egyik felét, a tok alsó széles felére a kapocs másik felét varrjátok fel. Most a nyelv segítségével húzzátok a kulcsokat a tokba a kapcsot meg nyomjátok egybe.

A záródással ellenkező oldalra tervezzétek meg a megfelelő betűpárt s azt bőrfestékkel fessétek ki. Öreg bőrkesztyűt, ha a kézfeje még jó állapotban van, nagyon jól felhasználhatunk erre a célra. Hogy erősségét és tartósságát növeljük, vékony vászonnal béleljük.

Ha kulcsainkat mindig tokban tartjuk, zsebünk bélését is nagyon megkíméljük.

Glock Klára

Hollandiában rövidesen forgalomba kerülnek az ú. n. **beszélő bibliák**. A Szentírás egyes részeit hanglemezekre veszik fel és a lemezeket kikölcsoznik. A Bibliának ez a kiadása elsősorban a vakok vallásos oktatását szolgálja.

Egy bácsbodrogmegyei községből (Jánoshalma **menyiségtani östehetségről** adtak hírt. Walter János egyszerű földműves egy hatalmas ív papírost 127×127 kockára osztott fel. Minden kockába egy számjegyet írt, úgyhogy 1-től 16.129-ig valamennyi szám előfordul a hatalmas ív papíron. Ezek a számok úgy vannak elhelyezve, hogy minden sor végösszege akár le, fel vagy vízszintesen, sőt még akkor is, ha a négyszög két átlója mentén végezzük az összeadást, mindig 1,024.255 végösszeget kapunk. A 65 éves, tanyán dolgozó, iskolázatlan földműves embertől figyelemreméltó ez a számolási készség.

Nagy László madártantudós, aki a Velencei-tavon a madarak átvonulását figyelte, egy eddig Magyarországon ismeretlen madarat lőtt. Megállapították, hogy a madár **pirókcsőrű nádísármány**, amelynek hazája Dobrudza és a Duna feketetengeri deltája. A ritka példányt a Madártani Intézetnek küldték meg.

A csongrád megyei Csanytelek község határában földmunkálatok közben nagy kiterjedésű **Árpád kori sírmezőre bukkantak**. Az ásatások Csalány Gábornak, a csongrád megyei múzeum igazgatójának a vezetésével folytatták. Eddig 58 sírt tártak fel és nagymennyiségű ezüst- és bronzfüggőt, hajkarikát, gyűrűt, nyilakat kengyelvasakat, kardokat, késeket, csatokat, edényeket és ezüst dinárokat találtak.

Az eddig ismert állati mérgek közül a legveszedelmesebb a kobrakígyó mérge. Jel-

lemző sajátossága, hogy a vért megalvasztja, a vérszöveteket feloldja, az idegeket pedig megbénítja. A kobramarás nem fájdalom, mégis a legtöbb esetben már két órán belül beáll a halál. A kobrának körülbelül 180 fajtája ismeretes. Hazája Dél-Ázsia, Amerika és Afrika.

Budapest környékének a gombavilágát évek hosszú sora óta tanulmányozzák. Eddig kb. 1400 gombafajtát találtak. Az ország más vidéke, így például az Alföld sincs még gombászati szempontból teljesen felkutatva.

Antwerpen mellett, egy elektromos központban most helyezték üzembe a **világ legnagyobb turbináját**, amely egy áramfejlesztő dinamógépet hajt. A turbina percenként 3000 fordulatot csinál az eddigi 1500-as legmagasabb fordulatszám helyett. A dinamóban, melynek forgó része 42 tonna, álló tekercsrésze 114 tonna súlyú, 10.500 voltos áram fejlődik és 80 millió wattnyi energiát szolgáltat. Az új géporiás nemcsak műszaki szempontból csúcsteljesítmény, hanem gazdasági tekintetben is, mert jóval olcsóbb áramot termel, mint bármelyik áramfejlesztő.

A villamos áram ütése sokszor azért halálos, mert a szívet kiharcolja szabályos lüktetéséből és az hirtelen megáll verésében. Állatokkal végzett kísérletek azt mutatják, hogy a szívbénulás elmúlik egy ismételt áramütés hatására. Az orvostudomány már megkísérelte fel is használni ezt a tényt. Egy sebésznek azzal sikerült műtét közben megmenteni a beteget, aki szívbénulást kapott, hogy gyorsan villamos áramot vezetett a szívébe.

A breslauer műegyetemen egy Hans Letsch nevű repülőgéptervező bemutatott egy új izomgép mintát, amely a madárrepülés szabálya alapján mozgatható szárnyakkal próbálja megoldani az **izomrepülőgép** feladatát.

Anekdoták

A szótár.

Márk Twain a *Koldus és királyfi* írója egyszer meg akarta tréfálni barátját, egy püspököt. Meghallgatta a prédikációját s az istentisztelet végén oda ment hozzá:

— Végtelenül örvendtem a mai prédikációjának. Mint régi, ismert dolgot hallgattam végig. Van ugyanis otthon egy könyvem, s bátran állíthatom, hogy beszédének minden szava abból van véve.

— Lehetetlen — válaszolta a püspök megdöbbenve.

— De bizony úgy van — erősítette az író.

— Nos — felelte erre a püspök — küldje el a lakásomra azt a könyvet, hadd nézzem meg.

— El is fogom küldeni — felelte komolyan az író.

Másnap aztán korán reggel elküldött Mark Twain a püspöknek egy hatalmas szótárt.

Az életrajz.

IV. Henrik francia király megbízott egy történetírót, hogy írja meg az ő életrajzát. A történész hozzá is fogott azonnal. Mikor pedig egy részével elkészült, elment a királyhoz, hogy felolvassa neki. Művében azonban nem hallgatta el a király hibáit sem. A királynak nem is nagyon tetszett a munka.

— Miért írja meg ilyen kíméletlenül a hibáimat? — kérdezte az írótól.

Aztán gondolkozott egy kicsit s így folytatta:

— Különben mégis leghelyesebb lesz, ha megírja a teljes igazságot. Mert ha elhallgatja a hibáimat, nem fogják elhinni az emberek a többit.

Az eltávolított emléktábla.

Dovia di Predappoban emléktáblával jelölték meg azt a házat, amelyben Muscolini született. Amikor a Duce megint arra járt és megpillantotta a táblát, csodálkozva áll meg előtte s a következőket mondotta:

— Nem is tudtam, hogy már meghaltam. Felhatalmazlak benneteket, hogy azonnal eltávolítsátok ezt az emléktáblát. Ha mindenáron szükségetek van egy kőre, akkor én adom meg a feliratot: „Itt volt egy kő, amelyet a megkövezett akaratából távolítottak el.”

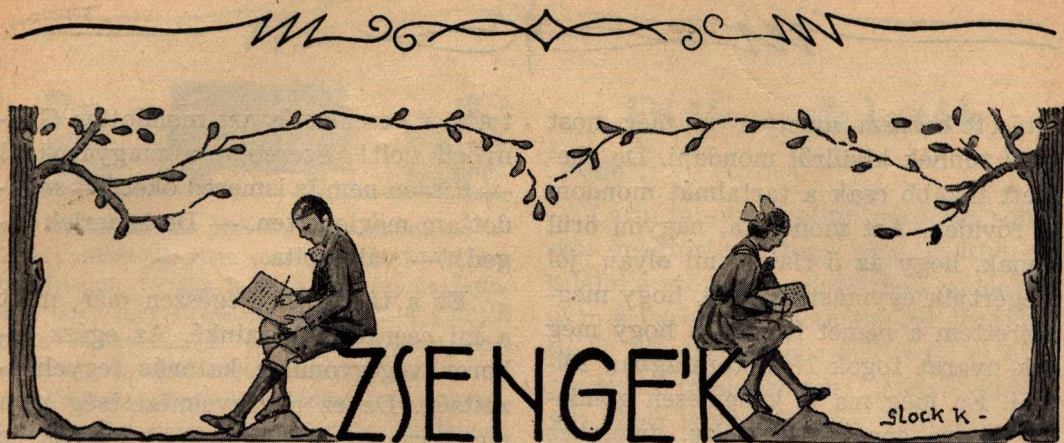
II. József.

Egyszer két pap állított be hozzá. Az első egy premontrei szerzetes volt és apátságot kért. A másik egy világi pap s egyéb ügyben kérte a király jóindulatát. A császár ez utóbbtól megkérdezte:

— Mit jelent a fekete szín a reverendáikon?

— A lemondást jelenti, Felséges uram, — válaszolta a kérdezt, ki egyébként már apát volt.

— Éppen jó — jegyezte meg a császár — mondjon le ön az apátságáról, hogy azt annak a premontreinek adhaszam, ki az imént éppen apátságot kért tőlem.

Kalandozás Németországban

Hazajöttem nyári cserkész táborunkból, de nem volt otthon maradásom. Elhatároztam, hogy elmegyek Németországba, Stuttgartban élő nagybátyámhoz és a hátralévő időt ott fogom eltölteni.

Bécsig hajóval mentem, onnét szándékoztam az esti gyorsvonattal továbbindulni Stuttgart felé. Az út Bécsig már magában véve is olyan szép volt, hogy én a legszebb reményekkel eltelve indultam neki a szépnek ígérkező útnak. Amint Bécsbe érkeztem, megvacso ráztam és már indult is a vonat. Beszálltam hát a harmadosztályú kocsiba, és amint beléptem, egyszeriben szertefoszlani láttam minden reményemet. Mert, óh, én naív és gyermeki lélek, azt hittem, hogy még ez éjjel aludni is fogok. Azonban ez teljességgel lehetetlen volt, mivel a kocsiban olyan sok volt az utas, hogy nekem már ülőhely is alig jutott.

Miután megérkeztem, felkerestem nagybátyámat és bizony átaludtam egy napot. Másnap aztán megtudtam, hogy a közelben van egy német ifjúsági tábor s én ingyen részt vehetnék benne.

Persze örömezt ragadtam meg az alkalmat s így megismerkedhettem egy ilyen tábor életével.

Amint beléptem a táborba, még jóformán körül sem néztem, már is hozzámlépett egy hatalmas, izmos, de jámborképzű fiú, s így szólt hozzám: Én Fritz Thiry vagyok. Téged hogy hívnak? Megmondtam a nevemet, mire azt felelte: Nagyon jól van, legyünk hát barátok. Később még sok fiú mondta ezt nekem a táborban, de én mégis ezt az én első barátomat kedveltem meg a legjobban. Ez a Fritz, mint később megtudtam, volt ennek a tábornak a tamburmajorja, azaz, amint ott nevezték, a Herr Musikführer. Sok olyan epizód történt meg velem ebben a táborban, amelyre egész életemben mindig szívesen fogok visszagondolni. Már az maga bizonyos büszkeséggel tölt el, hogy túlzás nélkül mondhatom, ők is nagyon megszerettek engem. Ennek egyik bizonyítéka az is, hogy felavattak tiszteletbeli Hitler ifjúvá. Ezt, mint meglepetést készítették elő számomra. A táborparancsnok a saját jelvényével ajándékozott meg és hosszú beszédet

intézett hozzám, amelyet tán még most is el tudnék kívülről mondani. De ehelyett inkább csak a tartalmát mondom el röviden. Azt mondotta, nagyon örül annak, hogy az ő fiaival mi olyan jól megértjük egymást. Reméli, hogy megszerettem a német fiúkat és hogy még sok nyarat fogok Németországban tölteni. Én még ma is kellemesen gondolok vissza erre a beszédre, amelyhez hasonlót valószínűleg soha többet nem fogok hallani. Az ott tartózkodásom alatt nagyon sok ajándékot kaptam a fiúktól, főleg jelvényeket. Amikor most visszagondolok a táborra, eszembe jut egy kedves epizód, amelyet még el akarok mondani.

Egyik este, a tábortűz után, megkértek a fiúk, hogy énekeljek el nekik egy nagyon szép, tipikus magyar nótát. Én annak a tudatában, hogy itt most a magyar nemzetet reprezentálom, elkezdtem énekelni. Lassanként körémgyűlt az egész tábor, odajött a táborparancsnok is, és egyszerre csak azt vettem észre, hogy Fritz, a musikführer lekottázza azt, amit én énekelek. Bizony, nem csak egy dalt énekeltem el, hanem nagyon sokat. Nem is tudnám elszámolni őket. A németek pedig csak hallgattak, hallgatták a nekik ismeretlen melódiákat és a fülüknek furcsán hangzó nyelvet. És ha elhallgattam, hosszú csend támadt. Maguk elé néztek. Gondolkodtak. Talán próbálták elképzelni a magyar népet. Majd hirtelen valamelyikük, mintegy álomból felriadva, így szólt hozzám: Kérlek, folytasd tovább! Énekelj még! Hiszen olyan szép! És az éneklésnek csak az éjfél vetett véget. Amikor lefeküdtünk, Fritz, aki mellettem feküdt, megszorí-

totta a kezemet és azt mondotta: Gyönyörű volt! Szeretem a magyarokat! — Hiszen nem is ismered őket! — mondtam meglepetten. — De ismerlek téged! — válaszolta.

Ez a tábori élet egészen más, mint a mi cserkésztáborainké. Az egész táboron végigvonul a katonás fegyelmeztség. De ez a fegyelmeztség nem megdermeszt, hanem inkább lelkesít és jókedvre hangol. Azonkívül a sok tévhit ellenében, meg kell említenem, hogy tapasztalatom szerint a német ifjú nemcsak katonás, hanem vallásos is.

Amikor hazakerültem, megállapítottam, hogy jól és hasznosan töltöttem el az időmet. Megismertem a lelkes és komoly német ifjúságot és barátokat szereztem magamnak is, Magyarországnak is.

Kürthy György

VII. oszt. tan. Budapest

EGY IGE . . .

Egy ige szólt hozzám gyakorta a multban,
mikor erőlködve küzdöttem s — elbuktam.
Egy ige csendült fel mentőn hívogatva,
elgyötört helyébe új életet adva.
„Rakd le ón-terhedet, és jöjj, kövess Engem!”
(A csendes hívásra, csak ritkán feleltem.)

Egy Ige-tűz lángol előttem dicsfénnel.
Látom, hogy az Úr vár. A távolba kémlel.
Meg kell történnie. Félre minden késés,
a hit diadalát, jelenti e lépés.
Az Ige ereje elégséges arra,
hogy életem végleg magához ragadja.

Egy Ige hív engem örökké ezután;
Teljes a győzelem az új élet útján!

Zsupányi Gyula

VIII. o. t. reálígm. tan. Nagykanizsa

Diákanekdoták

„Dedó”.

Latin tanulmányaink kezdetén többször megtörtént, hogy nem tudtuk eltalálni a szövegben előforduló igealakok ú. n. a verbóját. Valahányszor fordítottunk, mindig szerencsénk volt ezzel a kérdéssel találkozunk: „Melyik szóból jön ez az igealak? Hogy van az a verbója?”

Egyszer Sz. Béla is belekerült a lepecébe. A szövegben előforduló igealak ez volt:

— Dedit.

Miután az előbb említett kérdés elhangzott, Béla nem akarta soká várokozni a tanár urat, azért így kezdte bölcs válaszát:

— Dedó... de...

Tovább nem folytathatta, mert az osztály óriási nevetése megállította feletét.

Az oázis.

Ne gondoljuk, hogy csak a szegény fiúknak vannak tévedéseik. Történnek hasonló esetek a leányok körében is. Már régebben hallottam, hogy a szomszéd leányiskolában kis zavar volt egyszer a földrajzi dolgok körül.

A felelő ugyanis ezt a kérdést kapta föl:

— Hogy nevezzük azt a sivatagi helyet, ahol pálmák nőnek?

A kérdező a sűgások után boldogan felelt ezzel a szóval:

— Frázis.

Major Jenő rajza soproni ev. líceum

Filippinyi János
VI. o. t. Békéscsaba

A MEGMENTETT HAZA

(Kilencedik folytatás.)

Írta: *Hamvas József.*

Előfordult, hogy itt-ott valami láthatatlan izgatás felbújtott ellene egy csoport asszonyt, de bátor, okos beszéde lecsillapította a lázongókat.

Egyszer elébe is hoztak ilyen lázítót. Már a kötél a nyakán volt, amivel fel akarták akasztani.

Viator levette a kötelet a reszkető, rongyos ember nyakából és keményen rászólt:

— Menj el békeességgel. Ne háborítsd tovább az Úrnak nyáját, mert nem mindig akadsz valakire, aki leveszi nyakadról a kötelet.

Ennek is híre ment, bár nem mindenütt helyeselték, hogy Viator nem akasztatta föl az izgatót.

Így folytak munka közben a hónapok, mikor híre szállt, hogy meghalt János király.

Az utolsó évek eseményei nagyon megviselték. Ferdinánd folytonos áskálódása, a főurak kapzsi hitelensége, az ország sorsának bizonytalansága nagy bánattal töltötték el lelkét. Egyetlen reménye volt, hogy Fráter György nagy esze sok mindent megmenthet.

A visegrádi várkertben megeskette Frátert, hogy Budát, Visegrádot és a koronát megtartja Izabella számára és az önálló magyar királyságot nem hagyja elveszni, mert különben idegen járomba kerül a magyar.

Ez az eskü megnyugtatta a királyt és megindult Erdélybe, hogy a pártitűt Majláth Istvánt meghódoltassa. De a gyengeség mindig jobban erőt vett

rajta. Élete utolsó nagy öröme volt, mikor meghozták a hírt, hogy Izabella királynénak Budán fiúgyermeké született. Nemsokára az örömhír vétele után örökre lehúnyta szemét az utolsó nemzeti király.

János király jó rendben hagyta hátra az országot. Ferdinánd csak a nyugati széleket, a Szepesség egy részét és Horvátországot bírta. A török csupán az Alduna és Dráva—Száva vidéke néhány várát tartotta megszállva. Európa előtt János volt a magyar király. Ferdinánd nem számított, mert még arra se volt pénze, hogy udvara költségeit fedezni tudja, annál kevésbé tudott valami rendes hadsereget fenntartani. Ami katonát összeszedett, nem fizette, tehát rablásból tartották fenn magukat, s ez gyűlöletessé tette Ferdinánd uralkodását Magyarországon.

Míg János király kormányzása mindig népszerűbbé lett. Különösen mióta Fráter György tanácsára eltörölte az 1514-i törvényt, mely a jobbágyokat rabszolgasorba süllyesztette. Az igaz, hogy a nagy urak rossz néven vették a jobbágyok szabad költözési jogának biztosítását, de annál nagyobb örömmel fogadta a középrend és a nép. Fráter György nem felejtette el, hogy ő is a közreldből emelkedett magas méltóságába és érezte, hogy a nemzet ereje a milliók szabadságában és védelmében van.

János király halálával felbomlott az alkotmányos rend Magyarországon.

Ha Ferdinánd kezdettől fogva becsületesen megtartotta volna a nagyváradi békét és megalakította volna a szepesi hercegséget János király kis fia számára, ki lehetett volna kerülni azt a szerencsétlenséget, ami e viszálykodás miatt érte az országot.

De Fráter György már nem bízott Ferdinándban és a rákosi országgyűlésen János Zsigmondot kiáltotta ki Magyarország királyává.

Erre megérkezett Bécsből a parancs, hogy Fels Lénárd induljon el és szállja meg Ferdinánd nevében Buda várát, mert ennek a várnak birtoka jelentette az uralmat Magyarország felett.

Viatort hívták, hogy kísérje el a hadat, de nem ment. Arra hivatkozott, hogy sok az elvégezetlen dolga idehaza. Nem akarta látni, hogyan pusztul a hadak átvonulásakor a magyar föld.

Fels vissza is jött dolga végezetlenül. Aztán Roggendorf Vilmos császári tábornok indult el hadával, de ő is megtorpant Buda falai alatt.

Ezek a tehetetlen kísérletek érlelték meg Szolimán szultánban az elhatározást, hogy Buda várát a maga számára hódítja meg és a török uralom nyugati bástyájává emeli.

Meg is jött a híre, hogy Ferdinánd seregei csúfos vereséget szenvedtek Buda alatt, de aztán beszívárgott a törökség a várba és elfoglalta. Török Bálint urat, a királyné legjobb hadvezérét foglyul vitte magával.

— Hát Tinódival mi történt? — kérdezgette a visszatérő nemes uraktól Viator. Végre az egyiktől megkapta a feleletet:

— Nagy búsulásnak adta a fejét, de aztán megérett benne valamelyes elhatározás. Azt mondta, hogyha utunk Győr felé visz, keressük föl Viator prédikátort.

— Én vagyok.

— Én meg Losonczy István volnék Somoskőről.

— Az Isten éltesse, nemzetes uramat, mit üzent nekem Tinódi?

— Hogy igazat mondott, tisztelendő uram. Ezt az országot a megmetyelvezett erkölcs öli meg és a tisztított erkölcs tudja megmenteni. Azért megindul az országba és udvarházakban, városok piacán hirdeti majd krónikáiban a magyar erényt és ostromozza a magyar bűnt.

— Derék ember!

— Hogy megénekli a hősi önfeláldozást és szemébe mondja a pártos, rabló uraknak, ne veszítsük el egészen a hazát! A magyar hősöknek pedig megörökíti a nevét, hogy késő utódoknak magyar szentjei legyenek, akikhez áldásért járnak majd az igaz magyarok.

— Csak be ne törjék a fejét az igazmondásért.

— Mondtam neki magam is, de nevetett rá. Az felelte, hogy az énekeit nem lehet összetörni. Azok akkor is prédikálnak majd, ha ő már régen nem lesz.

Viator meghívta magához Losonczyt, aki a hadjárat alatt ismerkedett meg a reformációval és nagy érdeklődéssel hallgatta a fiatal prédikátor tanítását.

A rábaparti füzesekben alkonyodott egyszer rájuk. A munkás nép most oszlott a sáncmunkából.

— Tudja-e, prédikátor uram, hogy a török már Székesfehérvárt is, meg Gyórt is a maga nyelvén nevezi. Gyórt Jónik kálának, égett várnak nevezi, mert amikor huszonkilencben először jártak erre, a német kapitány felégette a várat menekülés közben. Székesfehérvárt pedig Üsztülni-belgrádnak hívják.

— A török maga előtt látja az utat. Mi nem látjuk.

— Azért mégis azt mondom, — vágta ki keményen Losonczy, — hogy mi, magyarok, állítjuk meg útján a törököt! Senki más, csak mi, magyarok.

— Én meg azt hiszem, hogy Buda-
vár elfoglalása csak felébreszti majd a keresztyén világot és meglátják, hogy mekkora veszedelem jön feléjük.

— Azt hiszi, prédikátor uram, hogy mert ők többen vannak, erősebbek, mint mi vagyunk? Először is ők még nem érzik a saját testükön a török veszedelmet, mi meg már érezzük. Aztán Németország annyiféle van, ahány fejedelem, meg ahány város. Felettük a császár, aki utálja a németeket, mert holmi egyházi ügyekkel okvetetlenkednek. Még a nyelvüket se tudja.

— Igaz, — felelte rá Viator, — a német lélek mostani nagy újjászületése iránt semmi szíve sincs.

— Hát ez a sok-darabország nem tud egy erős hadsereget összekovácsolni. Már pedig a török lelkesedéssel indul a világot meghódítani és lelkesedés sehol se állja az útját, csak itt, Magyarországon. Zrínyi Miklós ott volt Bécsnél, mikor a török huszonkilencben ostromolta a várost, látta, hogy micsoda erők ütköznek össze itt. Ő mondta nekem azt, amit tudok.

— Hallottam róla, hogy Zrínyi hogyan látja a világ dolgát. Szeretnék egyszer elmenni hozzá.

— Meg akarná nyerni a reformációnak?

— Én nem térítek, vitéz Losonczy uram, nem is hurcolom elő az egyház dolgát derűre, borúra. De arra vigyázok, hogy beszédemben Isten kijelentett törvényét kövessem és emberi eltévelyedés félre ne vezessen. Ha valaki, az én beszédemtől elindítva, keresni kezdi az igazságot, megmondom neki, hol keresse.

Losonczy gyönyörködött a fiatal pap lelkesedésében. Aztán nagy nyugalommal mondta:

— Jól esik hallgatni, mikor így szívből beszél, prédikátor uram, de hát benne van az emberben a régi megszokott vallás. Nehéz azt kitépni gyökerestől, hogy új palánta kerülhessen a helyére.

— Nem is kell kitépni. Ha az evangéliom olvasása közben Jézus szava rámutat az egyház valamely tévedésére, csak fel kell vetni a kérdést: Kinek higgyek inkább? Jézusnak, vagy az embereknek?

— Hát persze, hogy Jézusnak.

— Úgy van. Jézus tanításából kell felépíteni mindenkinek a maga lelki templomát, körül-köre, nem hamarosan, de annál szilárdabban. Én nem térítek, kedves atyámfia, elvégzi azt helyettem az evangéliom.

Beesteledett, a hold világította meg útjukat hazafelé. Aznap sokáig nem tudott elaludni Losonczy István. Viaszkodott a lelke azzal, amit Viatorról hallott.

Folyt. köv.

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont.)

1.

(Filippinyi János.)

VA csibész S

2.

(Kozma Márta.)

nem lát
nép n

3.

(Odorfer Magdolna.)

$\frac{D}{V}$ Y

4.

(Relle Ferenc.)

HULLAJT
7 et
n

A könyvjutalmat Bendl Erzsébet VI. Bp.,
Baross-u. 21 és Paulay Mihály VI. Békéscsaba
I., Klapka-u. 2, nyerték.

Húsvéti számunk rejtvényei megfejtve:

BETŰREJTVÉNYEK:

1. Vagyon.
2. Spárta.
3. Nagypétek.
4. Felvonógép.

LÓUGRÁS-REJTVÉNY:

Mert a bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi
ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Jézus
Krisztusban. (Római lev. VI. 23.)

KETTŐT EGY CSAPÁSRA

t	e	r	m	é	s	z	e	t
é	■	k	á	d	á	r	■	a
l	o	■	d	e	s	■	a	t
i	p	a	■	n	■	o	k	a
v	e	s	e	■	o	m	a	r
i	r	ó	■	a	■	a	l	o
l	a	■	i	l	a	■	i	z
á	■	o	t	a	r	u	■	á
g	a	l	a	p	a	g	o	s

r	e	m	e	k	i	r	ó	k
a	l	e	■	e	■	é	v	i
b	■	r	e	b	e	g	■	v
u	m	■	r	e	d	■	h	a
l	e	v	e	l	e	z	é	s
e	z	■	s	b	e	■	t	a
j	■	s	z	e	l	i	■	l
t	i	u	■	l	■	m	é	n
i	g	a	z	i	t	a	n	i

BUDAPEST, 1937. MÁJUS.

XV. ÉVFOLYAM 9. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította Algöver Andor.

Laptulajdonos az Országos Evangélikus Tanáregyesület.

Főszerkesztő: Dr. BÁNKÜTI DEZSŐ.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. REMPORT ELEK.

Szerkesztő-bizottság: Dr. H. Gaudy László, Bpest, Keken András, Hódmező-
vásárhely, Raskó Kálmán, Szarvas, Dr. Ruhmann Jenő, Sopron, Weiszer Gyula,
Nyíregyháza, Dr. Zelenka Margit, Bpest.

A kiadóhivatal vezetője: Ruzicska László.

Postatakarékpénztári csekkszámja száma: 26.111. — Telefon: 1-823-84.

Megjelenik a tanév folyamán minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre 4 pengő, egyes szám ára 50 fillér.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Damjanich-utca 28/b. III. 22.

(Kéziratok ide küldendők.)

Kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4. II. em.